

вирощування і технологічних заходів. Це заслуговує на увагу при вивченні впливу екологічних умов та складових адаптивної технології вирощування квасолі на якісний склад зерна квасолі звичайної.

Список використаних джерел

1. Іванюк, С. В. Мінливість показників якості зерна сортів квасолі звичайної в умовах Лісостепу правобережного України [Текст] / С. В. Іванюк, А. А. Лехман, О. В. Овчарук // Корми і кормовиробництво : міжвід. темат. наук. зб. – Вінниця, 2015. – Випуск 80. – С. 17-24.
2. Камінський, В. Ф. Значення зернобобових культур та напрями їх виробництва [Текст] / В. Ф. Камінський, П. С. Вишнівський, С. П. Дворецька // Селекція та насінництво. – Харків, 2005. – Вип. 90. – С. 14-22.
3. Овчарук, О. В. Влияние сортовых особенностей образцов фасоли на биометрические и химические показатели в условиях Лесостепи Украины [Текст] / О. В. Овчарук // Зернобобовые и крупяные культуры : Всеросс. науч.-производственный журн. – Орел, 2014. – № 3 (11). – С. 48-53.
4. Овчарук, О. В. Перспективи вирощування квасолі в Україні [Текст] / О. В. Овчарук, О. В. Овчарук // Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні агротехнології: тенденції та інновації» (м. Вінниця, 17-18 листопада 2015 р.). – 2015. – С. 282-284.
5. Петриченко, В. Ф. Бобові культури і сталий розвиток агроєкосистем [Текст] / В. Ф. Петриченко, В. Ф. Камінський, В. П. Патица // Корми і кормовиробництво. Міжвідомчий тематичний наук. зб. Інституту кормів УААН). – Вінниця : Тезис. – 2003. – Вип. 51. – С. 3-6.

Паламарчук Інна

к.с.-г.наук, доцент

Вінницький національний аграрний університет

м. Вінниця

ВРОЖАЙНІСТЬ ТА ЯКІСНІ ПОКАЗНИКИ ПРОДУКЦІЇ КАБАЧКА ЗАЛЕЖНО ВІД СОРТУ ТА СТИМУЛЯТОРА РОСТУ РОСЛИН В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ ПРАВОБЕРЕЖНОГО

Серед вирощуваних в Україні рослин, що викликають зацікавленість є кабачок, який має високу врожайність, якість продукції та відносно низькі затрати на вирощування. Для забезпечення надходження ранньої овочевої продукції у свіжому вигляді важливим є вивчення даної рослини, зокрема дослідження нових технологічних прийомів. Перед сільським господарством постає головне завдання – це збільшення об'ємів виробництва овочевої продукції за рахунок нових досягнень науки і техніки, ефективного використання виробничого потенціалу, впровадження інтенсивних технологій вирощування сільськогосподарських рослин [1, 3, 4]. Для досягнення поставленої мети створено стимулятори росту рослин, які здатні впливати на фізіологічні і біохімічні процеси в рослинному організмі, а також на їх ріст, розвиток та продуктивність [2].

Дослідження з вивчення врожайності та якості продукції кабачка залежно від сорту та стимулятора росту рослин проводили впродовж 2011-2013 рр. на дослідному полі Вінницького національного аграрного університету. Для проведення досліджень використовували сорти кабачка Золотінка та Чаклун. Позакоренеve підживлення проводили такими стимуляторами росту: Івін, Емістим С, Вермісол, Вітазим,

Фітоцид. За контроль обрано варіант без обробки.

Найбільший вплив на ріст стебла мав стимулятор росту Фітоцид. У фазу цвітіння довжина стебла рослин сорту Золотінка становила 68,2 см, сорту Чаклун – 66,5 см, що більше ніж у рослин контрольного варіанту на 6,9 і 7,3 см відповідно.

Більшу товщину стебла сформували рослини із застосуванням стимулятора росту Фітоцид, у сорту Золотінка – 31,0 мм, у сорту Чаклун – 28,0 мм, що на 1,6 мм та 2,0 мм більше контролю відповідно.

Кількість листків на досліджуваних варіантах була в межах 21,8-27,2 шт./рослину у сорту Золотінка та 20,5-25,5 шт./рослину у сорту Чаклун, що більше від контролів на 1,3-6,7 шт./рослину та 0,7-5,7 шт./рослину відповідно.

Одним із показників, що здійснює вплив на величину врожаю є площа листків. Найбільшою вона була на варіантах із застосуванням стимуляторів росту Вітазим та Фітоцид: у сорту Золотінка – 7,7-8,2 тис. м²/га, у сорту Чаклун – 9,0-9,4 тис. м²/га, що на 1,0-1,5 тис. м²/га та 1,5-1,9 тис. м²/га більше в порівнянні з контролем. Встановлено сильний кореляційний зв'язок між площею листків та врожайністю ($r=0,85$).

Вплив стимуляторів росту на біометричні показники рослин спостерігали і у фазу технічної стиглості. Так, більша довжина стебла була у рослин із застосуванням стимулятора росту Фітоцид: у сортів Золотінка та Чаклун він був на рівні 82,0-80,3 см, що на 14,6 та 9,9 см відповідно більше, ніж у рослин контрольного варіанту. Даний варіант мав також більшу товщину стебла, у сорту Золотінка – 32,0 мм, у сорту Чаклун – 32,5 мм, що на 3,0 та 1,5 мм більше контролю.

Застосування стимуляторів росту сприяло формуванню більшої кількості листків. Більшим даний показник був із застосуванням стимулятора росту Фітоцид: 31,8 шт./рослину у сорту Золотінка та 30,5 шт./рослину у сорту Чаклун, що на 9,8 та 7,0 шт./рослину більше контролю.

Найбільшу площу листків мали рослини із застосуванням стимулятора росту Фітоцид: у сорту Золотінка – 17,2 тис. м²/га, у сорту Чаклун – 17,0 тис. м²/га, а це на 5,0 та 3,4 тис. м²/га більше від контролю.

Показники врожайності свідчать, що кращі умови для її формування створювались при застосуванні стимулятора росту Фітоцид: у сорту Золотінка вона становила 58,6 т/га, а у контролі – 48,6 т/га, що на 10,0 т/га менше, у сорту Чаклун – 89,6 т/га, що на 12,2 т/га більше від контролю.

Найбільшою кількістю плодів у обох досліджуваних сортів характеризувався варіант із застосуванням стимулятора росту Фітоцид – 14,7-22,4 шт./рослину, що на 2,0-2,5 шт./рослину більше від контролів. Встановлено сильний кореляційний зв'язок між врожайністю та кількістю плодів на рослині ($r=0,99$).

На цьому ж варіанті відмічали найбільшу масу плоду – 334-335 г відповідно. Між врожайністю та масою плодів існує сильна пряма кореляційна залежність ($r=0,69$). Діаметр плодів у всіх варіантів дослідження коливався в межах 4,9–5,2 см. Встановлено сильний прямий кореляційний зв'язок між врожайністю та діаметром плодів ($r=0,78$).

Якість одержаної продукції характеризується її хімічним складом. Найбільший вміст сухої речовини містили плоди у сорту Золотінка із застосуванням стимулятора росту Івін – 6,9 % та Фітоцид – 7,0 %, а у контролі – 5,6 %, що на 1,3 та 1,4 % менше та у сорту Чаклун – 7,0 і 7,2 %, а у контролі – 5,4 %, що на 1,6 та 1,8 % менше.

Найменший вміст нітратів у сорту Золотінка містили плоди із застосуванням

стимуляторів росту Емістим С – 94 мг/кг та Вермісол – 96 мг/кг, а у контролі – 136 мг/кг, що на 42 та 44 мг/кг більше. У сорту Чаклун – із застосуванням стимуляторів росту Вітазим та Фітоцид – 134 та 160 мг/кг, що на 47 та 21 мг/кг. Найбільший вміст цукру у сорту Золотінка та Чаклун містили плоди із застосуванням стимулятора росту Івін – 2,4-2,2 %.

За результатами проведених досліджень встановлено, що на біометричні показники рослин, величину врожаю та якісні показники продукції впливали сортові особливості, стимулятори росту рослин та погодні умови років досліджень. Найбільшу врожайність за роки досліджень забезпечив варіант із застосуванням стимуляторів росту Вітазим та Фітоцид, де приріст відносно контролю був на рівні 7,9-12,2 т/га відповідно.

Список використаних джерел

1. Лихацький, В. І. Овочівництво: практикум [Текст] : навч. посіб. / В. І. Лихацький. – Вінниця, 2012. – 451 с.
2. Паламарчук, І. І. Вплив сорту та стимулятора росту рослин на врожайність та якісні показники продукції кабачка в умовах Лісостепу Правобережного [Текст] / І. І. Паламарчук // Збірник наукових праць ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. – Харків. – 2016. – Вип. 1'16. – С. 123-132.
3. Чернецький, В. М. Закладання овочівництва України та шляхи її вирішення [Текст] / В.М. Чернецький, Л. І. Чередниченко // Збірник наукових праць Вінницького НАУ. Вип. 4. (63). – 2012. – С. 115-122.
4. Чернецький, В. М. Оптимізація галузі овочівництва в Україні [Текст] / В. М. Чернецький // Вісник аграрної науки. – К. – 2010. – № 3. – С. 20-22.

Палінчак Оксана

с.н.с.

Дніпропетровська дослідна станція ІОБ НААН
м. Дніпро

ОЦІНКА ПЕРСПЕКТИВНИХ ГІБРИДІВ ДИНИ ЗВИЧАЙНОЇ ЗА ЦІННИМИ ГОСПОДАРСЬКИМИ ОЗНАКАМИ

Диня звичайна – продовольча баштанна культура, яка поширена в особистих господарствах населення по всій Україні. В промислових масштабах її вирощують у південно-східних областях. Виробництво свіжої продукції дині за 2010–2015 рр. становило 111,4–154,1 тис. т, або близько 3,0 кг на одну особу населення, хоча мінімальна норма споживання баштанних повинна складати 16,0 кг [1; 2].

Одним із напрямів нівелювання цих негативних тенденцій може стати широке впровадження у виробництво нових сортів та гібридів, які забезпечать одержання високих врожаїв якісної продукції дині. Серед різних елементів технології вирощування на частку сорту в овочівництві припадає від 30 до 50%, а в екстремальних погодних умовах (посуха, епіфітотії хвороб) саме сорту віддають вирішальну роль [3].

Прояв гетерозисного ефекту у дині за параметрами продуктивності при коректному доборі пар може сягати 93–187% [4-6]. Нашими попередніми